

318. Varia 3000 dicteewoorden (4)

1. Een newage-cd verwijst naar de new age: integratie van verstand en gevoel. De ukkepek had een napoleoncomplex. De nederpop zingende neofiet (een neofytenkenner) ging uit zijn dak. Het liefdesspel van het giraffenpaar gebeurde nek aan nek; de nek-aan-nekrace van de hyena's ging geheel aan hen voorbij. De neecampagne van het neekamp met de neezeggers tegen meer invloed voor de ETA leverde nog heel wat nee-stemmen op. Er zijn niet veel woorden met drie i-grecs: polyhydroxyaldehyde (4 zelfs!), polyhydroxyketon, polyhydroxyverbinding, polymethylmethacrylaat (perspex) en symfysiolyse (bekkeninstabiliteit).

2. Er hing een mist als ware het de Oernevel. Ze scheidde toen nog niet omwille (ter wille) van de kinderen. Is het oorbaar om er half bloot (half ontbloot) bij te lopen? Welke harddrugs zitten er in een oppeppakket? De minister van Financiën ontwaarde hoe snel de munt ontwaardde. Het oud-Kamerlid studeerde nu Oudhollands (Oudnederlands). Zou de orwelliaanse Orwell het ooit tot een Oscar geschopt hebben? Laten we het er eens over hebben, of we wel genoeg (goede woorden, maar ook geld en hulpgoederen) voor derdewereldlanden overhebben.

3. In pyjama behaalde hij een pyrrusoverwinning op zijn eega. Het przewalskipaard is een oud Mongools paardenras. De pseudo-intellectueel was in zijn puberteit (pubertijd) al pseudofilosofisch. Promiscue gedrag wordt continu afgeraden. Het verlies werd geprognosticeerd op 45 (vijfenvertig) miljoen dollar. De preëminente emeritus hoogleraar was eerder al met pre-emeritaat gegaan en genoot een prepensioen. De pro-Deaan kreeg om niet, voor niets, gratis, pro Deo, een pro-Deoadvocaat. Om tijdig klaar te komen voor het vioolspelen moesten we pootaan spelen. Hij prakkiseerde zich suf over de portee ervan.

4. Er zat veel poulet in de (het) poelet. De practical-joker had veel practical jokes onder de pet en in de hoge hoed. Ik vind, dat 'pluk-ze-wet' raar geschreven wordt. De procommuniste had standaard een prodentglimlach. Op het menu stonden piranha en caipirinha. Het bleef onduidelijk of de poolreiziger een Noord- of een Zuidpoolreiziger was. Is een pielepoet per definitie een zielenpoet? Ze gingen pierewaaien in het door pissebedden omzoomde pierenbad. Het pietje-precies was heel secuur met zijn pijl-en-boog. Aten zij pencees bij de pensees?

5. Wat wil je toe: dame blanche of pêche melba? Peau de pêche en peau de suède zijn stofnamen. Met een paternoster in de hand bad hij het Paternoster (Onzevader). De Pathébioscoop zat vol patjepeeërs. De paparazzi worden haar dood nog. Als je aan paraskevidekatriafoobie lijdt, ben je bang voor vrijdag de dertiende. Paella is een Spaans rijstgerecht met vis, schaal- en schelpdieren, gevogelte en groente. Een palissade is een omheining van in de grond geslagen palen of staken, die tot beschutting of verdediging dient.

6. Er is maar één soort wereldburgers: florascaptici, die zijn tevens faunafanatici. Op Alex' website vind je heel wat dicteewetjes. Ik stuurde via Alex drieëntwintig A3-dicteeposters (A3'tjes) van allerlei dictees in Nederland naar Zuid-Afrika, om aldaar bij het jaarlijkse dictee de muren mee te behangen. Een annuel is een eenjarige plant. Quatsch, dat jullie geen quatre-mains zouden kunnen spelen. In het quartair waren er vast nog geen mensapen. Een synoniem voor muzikale potpourri is quodlibet. Wees jij maar op je qui-vive!

7. Reïficeren is een met name juridische term. Waarom schrijf je reïncarnatie en re-infectie, zoals je dat schrijft? Hij is rechttoe rechtaan en rechtdoorzee en heeft een rechttoe-rechtaanaanpak. Van rattenkruid ga je niet dood, van rattenkruit wel. Quizvraag: eten rabbijnen ragout? Hij danste driemaal in de rondte. De rinoceros plette de rododendrons. Bij het Rijk horen onder andere rijksinstellingen en de Rijksgebouwendienst. In zijn rêverie maakte hij een grootse reverence. Ik haat dicteewoorden als 'resumé' en 'procedé'. Het schijnt dat de Rode Halve Maan de islamitische pendant (tegenhanger) van ons Rode Kruis is.

8. De reuzenpanda was reuzeleuk. Niet alleen die rekrut werd gerekruteerd. Reintje, het zal niet waar zijn, is de verkleinvorm van Reinaert. Zeg maar: Reintje de Vos, goed voor veel reinardieën. De gewone formule voor een officier van justitie is dat hij namens het OM (Openbaar Ministerie) de eer heeft te rekwireren ... Bij cliëntgericht cliëntelisme staat de clientèle, het cliënteel, staan de klanten centraal. Het après-skiën is een soort afterparty, de après-soleil is de aftersun en après tout is after all, tenslotte, uiteindelijk. Wat is après coup?

9. Ze genereerde zich niet: sans gêne toonde ze hem haar hele santenkraam. Hoezo, safe sex? Zijn sabbatical werd gesaboteerd. Het schorem, het schorriemorrie, verstoorde de seance. Een sciencefictionroman beschrijft sciencefiction. Behoort 'schöngeisterei' tot het schoolduits? Hij deed nogal sceptisch over het antiseptisch zijn van de septic tank. De selfsupporting selfmade kerel leek in dat verhaal wel een selffulfilling prophecy. Welke sekse is het sexyst en heeft de meeste sexappeal? De sext is een muziekterm of een gebed in kloosters.

10. Een sjekkie heet officieel 'shagje'. Shawl en sjaal zijn toegestane nevenvormen. Een Palestijnse sjaal is een kaffiya oftewel mani. Hij was gechoqueerd en in shock. Hebben sjaslik en sjasliek echt een verschillende uitspraak? De secretaresse liet de secretaire ongemoeid op Secretaressedag. De Siberische koude liet me siberisch. In de siderale astronomie vind je niks over sidderalen. Bij de oefenpartij verzorgde zijn eigen sidekick de side-out. Daarna gingen ze samen skûtsjesilen. Zeetongen stonden niet op het menu, sliptongetjes daarentegen wel.

11. Het smartengeld leverde een smeug verhaal op. Bij het radencommunisme spreek je over sovjetcommunisme, bij het communisme uit de Sovjet-Unie van Sovjet-communisme. Heb je door dat hier sprake is van een verkorting (en een hoofdletter)? De steppingstone (de stapsteen) is de uitgangspositie. De badkamer lag er spic en span bij. Er zat een spinnenweb op het spinnewiel. Gebrek aan spin-off kan leiden tot spioneren en spionage. Dat laatste doe je ook met een spionnetje. Deze gerechten zijn onze spécialités de la maison.

12. Bij een status-quositatie is er sprake van status-quo. Strijk-en-zet werd er gesteggeld, maar nu was hij het gesteggel beu. Zijn vetkuif was vet cool, beter nog: supervetcool. Het stucplafond was gestuukt. Bij twijfel: vooral niet weifelen! Hoe ziet dat eruit: tandenknarsend knarsetanden? Hoewel tapa volgens Van Dale twee meervoudsvormen heeft, schrijven we toch eenduidig 'tapasbar'. 'De Dikke Drieduizend Dichtewoorden' verzuimt te vermelden, wat 'tarantinesk' is. NB Wikipedia: Quentin Tarantino is een filmregisseur (met veel geweldsscènes). De enig juiste schrijfwijze van deze hondensoort is 'teckel'. Hij deed zich te goed aan wat hij nog tegoed had. Die tendensen waren duidelijk waarneembaar. De tseetseevlieg brengt de slaapziekte over.

13. Het schrijfwijzeduo 'turquoise' en 'turkooizen' onderscheidt zich in de uitspraak. De jaren dertig waren nog een tv'loos tijdperk. Wij, eenentwintigste-eeuwers, leven niet meer zoals in de middeleeuwen. Tzatziki is een Grieks gerecht. Een toast hoort bij drinken, een toast bij eten. Een tragédienne en een comédienne zijn antipoden. Ze moesten de tompouces opzetten om de tompoezen te kunnen eten. Het woord 'translitteratie' vindt men in het Groene Boekje.

14. Die bespreking was top secret. Hoe moet je te werk gaan bij het tewerkstellen van iemand? Een tjiiftjaf is een zangvogeltje (ook: duimpje). Ze deden het samen, tezamen. Wat is appetijtelijker: thuis- of schoolblijven? Hij studeerde Teutoonse geschiedenis. Hoe spreek je tequila correct uit (het is niet zoals bij camarilla)? Dat is ten enenmale (totaal) onmogelijk. Hij bood zijn fiets andermaal (ten anderen male) te koop aan, zelfs ten derde en ten vierde male!

Rein Leentfaar